

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY MESTA TRNAVA K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROKY 2022–2024

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu mesta Trnava na roky 2022 - 2024 (ďalej „stanovisko“).

Konanie mestského zastupiteľstva bolo stanovené na 2.11.2021. Návrh rozpočtu mesta Trnavy na rok 2022 a viacročného rozpočtu na roky 2022 - 2024 bol zverejnený na úradnej tabuli 14.10.2021 a v rovnaký deň aj na webovom sídle mesta (www.trnava.sk). Dňom vyvesenia návrhu rozpočtu začala plynúť najmenej desaťdňová lehota, počas ktorej mohli fyzické a právnické osoby uplatniť pripomienku k návrhu rozpočtu v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice.

Pri spracovaní stanoviska k návrhu rozpočtu som vychádzala z predloženého návrhu rozpočtu mesta Trnava na rok 2022 a z viacročného rozpočtu na roky 2022 až 2024 (ďalej „návrh rozpočtu“). Posudzovala som zákonnosť aj metodickú správnosť jeho zostavenia a predloženia na schválenie mestskému zastupiteľstvu. Neoddeliteľnou súčasťou tohto stanoviska je posúdenie úverovej a splátkovej zaťaženia mesta Trnava.

Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi – legislatívnymi normami upravujúcimi proces zostavenia rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný najmä v súlade s nasledovnými zákonmi:

- zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, podľa ktorého obec pri výkone samosprávy zostavuje a schvaľuje rozpočet, ktorý je podľa § 9 ods. 1 základom jej finančného hospodárenia,
- zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“), ktorý upravuje postavenie a obsah rozpočtu, členenie rozpočtu obce. V zmysle § 9 ods. 1 až 4:
 - „1. Viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce alebo vyššieho územného celku, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce alebo programov vyššieho územného celku najmenej na tri rozpočtové roky.
Viacročný rozpočet tvoria:
 - a) rozpočet obce alebo rozpočet vyššieho územného celku na príslušný rozpočtový rok,
 - b) rozpočet obce alebo rozpočet vyššieho územného celku na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku,
 - c) rozpočet obce alebo rozpočet vyššieho územného celku na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b).
 - 2. Súčasťou viacročného rozpočtu sú aj údaje podľa osobitného predpisu (čl. 9 ods. 1 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti) - znenie nižšie
 - 3. Viacročný rozpočet sa zostavuje v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce alebo rozpočet vyššieho územného celku (§ 10 ods. 3).
 - 4. Príjmy a výdavky rozpočtov uvedených v odseku 1 písm. b) a c) nie sú záväzné.“
- zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý v § 4 ods. 4 ukladá povinnosť uplatňovať rozpočtovú klasifikáciu,

- ústavným zákonom č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov, ktorý vymedzuje pravidlá rozpočtovej zodpovednosti, ktoré musí obec pri zostavovaní rozpočtu dodržiavať, podľa čl. 9 ods. 1 uvedeného zákona „*subjekty verejnej správy sú povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky. Subjekty verejnej správy zohľadňujú pri zostavení svojho rozpočtu prognózy zverejnené ministerstvom financií podľa ods. 3, podľa ktorého ministerstvo financií najmenej dvakrát ročne zverejňuje prognózy vypracované výbormi podľa čl. 8, a to do 15. februára bežného rozpočtového roka a do 30. júna bežného rozpočtového roka.*“

Návrh rozpočtu ďalej zohľadňuje príslušné ustanovenia a to najmä:

- zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- nariadenia vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy,
- Štatútu mesta Trnava,
- zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- opatrenia MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004 v znení dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Súlad so strategickými dokumentami a všeobecne záväznými zásadami mesta

Návrh rozpočtu bol spracovaný najmä v súlade s platnými:

- záväznými strategickými dokumentami mesta napr. Územným plánom mesta Trnavy, Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Trnavy na roky 2014 – 2023 s výhľadom do roku 2030,
- Komunitným plánom sociálnych služieb mesta Trnavy na roky 2016 – 2020 (predĺžená platnosť do 2021 v zmysle uznesenia MZ č. 674/2021 z 24.4.2021), upozorňujem na potrebu vypracovať strategické dokumenty ako je napr. komunitný plán sociálnych služieb v takom časovom horizonte, aby boli v čase zostavovania návrhu rozpočtu platné a vzťahujúce sa na to časové obdobie, na ktoré sa návrh rozpočtu zostavuje,
- projektami pre programovacie obdobie 2014 - 2020 a nové programovacie obdobie 2021 – 2027,
- Regionálnou integrovanou územnou stratégiou,
- Integrovanou územnou stratégiou udržateľného mestského rozvoja,
- Zásadami hospodárenia a nakladania s majetkom mesta a majetkom v štátnom vlastníctve, ktorý bol mestu zverený v znení dodatkov,
- Rozpočtovými pravidlami mesta Trnavy (schválenými uzneseniami MZ č. 540/2005 v znení noviel schválených uzneseniami MZ č. 108/2007, 757/2010, 94/2011, 134/2015, 864/2018 a 603/2021),
- Metodickým pokynom mesta Trnava na usmernenie programového rozpočtovania pri príprave návrhu rozpočtu mesta Trnava, jeho realizácie a hodnotenia,
- Všeobecne záväzným nariadením (ďalej VZN) č. 517 z 25.6.2019 o dani za ubytovanie,
- VZN č. 530 z 3.12.2019 o miestnom poplatku za rozvoj,
- VZN č. 558 z 8.12.2020 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady,
- VZN č. 535 z 11.2.2020, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 529 o dani z nehnuteľností, o dani za psa, o dani za nevýherné hracie prístroje, o dani za jadrové zariadenie,

- VZN č. 552 z 3.11.2020 o miestnej dani za užívanie verejného priestranstva,
- VZN č. 540 z 28.4.2020, ktorým sa určuje metodika poskytovania dotácií z rozpočtu mesta Trnava.

Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta

Návrh rozpočtu mesta bol zverejnený 14.10.2021 na úradnej tabuli a na webovom sídle mesta v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov; t. j. najmenej 15 dní pred rokovaním mestského zastupiteľstva.

Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa:

- rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 v znení dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy,
- Príručky na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2022 až 2024, ktorú vydalo MF SR vo Finančnom spravodajcovi pod číslom: MF/005766/2021-411, pre obce je dôležitá najmä príloha č. 1, ktorá obsahuje kódy zdrojov (Príspevok č. 9/2021),
- Návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2022 až 2024, ktorý bol medzitým schválený vládou Slovenskej republiky 14.10.2021.

Základná charakteristika návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu vychádza z vývoja príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období, t. j. zo skutočného plnenia rozpočtu k 31.12.2020, z monitoringu vývoja rozpočtu v priebehu roku 2021 a tiež z jeho očakávaného plnenia k 31.12.2021. Návrh rozpočtu reaguje aj na prognózy Ministerstva financií SR zo septembra 2021, z ktorých vychádza rozpočtovaný príjem z podielu na dani z príjmov fyzických osôb. V oblasti príjmov mesto rozpočtuje výšku miestnych daní a poplatkov v zmysle platných všeobecne záväzných nariadení. Podkladom návrhu rozpočtu boli aj požiadavky predložené z organizačných útvarov mesta i rozpočtových a príspevkových organizácií.

Návrh rozpočtu mesta na roky 2022 – 2024 sa v zmysle § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy vnútorne člení na:

- a) bežné príjmy a bežné výdavky - „bežný rozpočet“
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky - „kapitálový rozpočet“
- c) finančné operácie.

Návrh rozpočtu je predkladaný ako vyrovnaný, pre rok 2022 s bilanciou príjmov vo výške 83 728 488 eur a výdavkov vo výške 83 728 488 eur vrátane finančných operácií.

Bežné príjmy sú navrhnuté vo výške 64 976 671 eur a bežné výdavky vo výške 61 840 246 eur. Kapitálové príjmy sú rozpočtované v sume 8 683 154 eur a kapitálové výdavky v sume 19 676 058 eur, schodok kapitálového rozpočtu je krytý prebytkom bežného rozpočtu a príjmovými finančnými operáciami. Príjmové finančné operácie sú rozpočtované vo výške 10 068 663 eur a výdavkové finančné operácie vo výške 2 212 184 eur.

Rozpočtové hospodárenie mesta Trnava	2019 skutočnosť	2020 skutočnosť	2021 schválený rozpočet	2021 očakávaná skutočnosť	2022 návrh rozpočtu	2023 návrh rozpočtu	2024 návrh rozpočtu
Bežné príjmy	60 123 085	65 886 008	64 297 113	66 136 533	64 976 671	67 975 670	69 968 446
Bežné výdavky	52 357 867	55 697 294	61 104 433	65 502 528	61 840 246	60 527 140	60 392 842
Saldo bežného rozpočtu	7 765 218	10 188 714	3 192 680	634 005	3 136 425	7 448 530	9 575 604

Kapitálové príjmy	1 650 573	2 531 756	3 013 916	6 293 976	8 683 154	345 565	100 000
Kapitálové výdavky	9 029 812	8 281 457	11 837 250	26 406 723	19 676 058	4 728 005	4 662 000
Saldo kapitálového rozpočtu	-7 379 239	-5 749 701	-8 823 334	-20 112 747	-10 992 904	-4 382 440	-4 562 000
Príjmy spolu	61 773 658	68 417 764	67 311 029	72 430 509	73 659 825	68 321 235	70 068 446
Výdavky spolu	61 387 679	63 978 751	72 941 683	91 909 251	81 516 304	65 255 145	65 054 842
Saldo príjmov a výdavkov	385 979	4 439 013	-5 630 654	-19 478 742	-7 856 479	3 066 090	5 013 604
Príjmové finančné operácie	9 482 394	12 160 698	8 247 803	22 035 905	10 068 663	2 069 959	2 069 959
Výdavkové finančné operácie	2 375 069	2 861 844	2 617 149	2 557 163	2 212 184	2 210 667	2 210 667
Saldo finančných operácií	7 107 325	9 298 854	5 630 654	19 478 742	7 856 479	-140 708	-140 708
Zdroje spolu	71 256 052	80 578 462	75 558 832	94 466 414	83 728 488	70 391 194	72 138 405
Použitie zdrojov spolu	63 762 748	66 840 595	75 558 832	94 466 414	83 728 488	67 465 812	67 265 509
Saldo	7 493 304	13 737 867	0	0	0	2 925 382	4 872 896

Z tabuľkového prehľadu skutočne dosiahnutých príjmov a skutočne čerpaných výdavkov v uplynulých rokoch je zrejmé, že mesto dosahovalo kladné saldo hospodárenia, v roku 2021 je očakávané vyrovnané hospodárenie mesta.

Rozpočet na rok 2022 bude po schválení Mestským zastupiteľstvom v Trnave záväzný a pre roky 2023 a 2024 bude orientačný.

Rozpočet bežných príjmov

Bežné príjmy pre rok 2022 sú rozpočtované vo výške 64 976 671 eur. Táto suma je nižšia o 1 159 862 eur ako je očakávaná skutočnosť ku koncu roka 2021.

Prehľad rozpočtovaných bežných príjmov

Bežné príjmy	2019	2020	2021 schválený rozpočet	2021 očakávaná skutočnosť	2022 návrh rozpočtu	2023 prognóza	2024 prognóza
vlastné	47 651 013	50 860 765	49 772 981	49 646 669	51 510 083	55 061 083	57 061 083
cudzíe	12 472 072	15 025 243	14 524 132	16 489 864	13 466 588	12 914 587	12 907 363
Spolu	60 123 085	65 886 008	64 297 113	66 136 533	64 976 671	67 975 670	69 968 446

Nasledovná tabuľka uvádza prehľad vybraných rozpočtovaných bežných príjmov za sledované obdobie.

Prehľad vybraných rozpočtovaných bežných príjmov

Bežné príjmy	2019 skutočnosť	2020 skutočnosť	2021 schválený rozpočet	2021 očakávaná skutočnosť	2022 rozpočet
Miestne dane	7 674 54	11 465 484	11 268 500	11 270 974	11 227 599
• daň z nehnuteľností	7 393 806	11 177 733	11 000 000	11 000 000	11 000 000
• daň za užívanie verejného priestranstva	28 534	48 355	22 000	22 100	25 100
Poplatok za zber, prepravu a zneškodňovanie komunálneho odpadu	2 787 573	3 617 133	3 150 000	3 500 000	3 700 000
Úhrada za dočasné parkovanie motorového vozidla na vymedzenom území mesta	993 355	469 908	800 000	800 000	900 000
Poplatok za uloženie odpadu	32 542	842 475	1 440 000	1 165 000	1 260 000
Nájomné	3 071 238	2 073 502	1 760 000	1 630 676	2 007 000
Podielové dane	26 536 616	26 501 334	25 000 000	25 457 403	26 500 000

Najväčšiu časť bežných príjmov tvorí príjem z podielu na dani z príjmov fyzických osôb zo štátneho rozpočtu, ktorý sa rozpočtuje vo výške 26 500 000 eur. Návrh rozpočtu je o 1 042 597 eur vyšší ako očakávaná skutočnosť za rok 2021 a zároveň znamená nárast o 6,00 % oproti schválenému rozpočtu 2021. Návrh rozpočtu vychádza z prognózy Ministerstva financií SR zo septembra 2021. Ide o položku rozpočtu, ktorá tvorí cca 40 % príjmov mesta a výšku ktorej mesto nemá možnosť ovplyvniť. Rizikom môže byť nenaplnenie prognózy MF SR. Ako pozitívum hodnotím uplatnenie opatrného prístupu k tvorbe návrhu rozpočtu pri tejto položke, keď v návrhu rozpočtu na rok 2022 sa počíta s nižšou sumou príjmu z podielu na dani z príjmov fyzických osôb ako uvádza septembrová prognóza Rady pre rozpočtovú zodpovednosť. I keď sú tieto dohady indikatívne, v prípade ich naplnenia môže v rozpočte vzniknúť rezerva.

Miestne dane a poplatky sú na rok 2022 rozpočtované vo výške 17 415 623 eur, čo je o 391 537 eur viac ako bol schválený rozpočet pre rok 2021 a o 305 810 eur viac ako očakávaná skutočnosť roku 2021. Dôležitou skupinou daňových príjmov sú majetkové dane tvorené daňou z nehnuteľnosti vo výške 11 000 000 eur, ktorá zahŕňa daň z pozemkov, zo stavieb, z bytov a nebytových priestorov. Ich úroveň sa oproti schválenému rozpočtu aj očakávanej skutočnosti roku 2021 nezvýšila. Očakáva sa však o 100 000 eur vyšší príjem z úhrady za parkovanie oproti schválenému rozpočtu na rok 2021 aj očakávanej skutočnosti roku 2021. Poplatok za uloženie odpadu sa rozpočtuje vo výške 1 260 000 eur, čo je o 95 000 eur viac ako je očakávaná skutočnosť roku 2021.

Dôležitú skupinu nedaňových príjmov vo výške 4 618 443 eur tvoria výnosy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku mesta. Návrh rozpočtu výnosov z majetku mesta je o 99 150 eur vyšší oproti schválenému rozpočtu roku 2021 a zároveň o 3,12 % vyšší v porovnaní s očakávanou skutočnosťou roku 2021. Rozpočtovanie vyššieho objemu výnosu z majetku mesta súvisí, najmä s očakávaným príjmom z nájmu za byty a nebytové priestory.

Návrh rozpočtu mesta je zostavovaný v čase keď sa rozbieha ďalšia vlna pandémie a počet pozitívne testovaných ľudí zaznamenáva stúpajúcu tendenciu, zároveň nie je úplne jasné ako sa táto situácia bude ďalej vyvíjať a aké opatrenia budú v súvislosti s tým prijaté a tiež aký budú mať vplyv na rozpočet. Aj návrh štátneho rozpočtu bol tvorený v rovnakej atmosfére. Z tohto uhla pohľadu sa rizikom príjmovej stránky návrhu rozpočtu mesta môže javiť aj to, že z verejne dostupných zdrojov zaznievajú informácie, že v návrhu štátneho rozpočtu je dofinancovanie preneseného výkonu štátnej správy v roku 2022 napr. na úseku stavebného poriadku nedostatočné, pretože je navrhovaný nižší objem finančných prostriedkov v porovnaní so skutočnosťou roku 2020. Môže sa to týkať aj ďalších oblastí preneseného výkonu štátnej správy. Sú to však položky, ktoré mesto nemá možnosť ovplyvniť, rovnako ako príjem z podielu na dani z príjmov fyzických osôb.

Sú však aj položky, ktoré pri tvorbe návrhu rozpočtu mesto má možnosť ovplyvniť. Rizikom návrhu rozpočtu mesta môže byť položka príjmu z úhrady za dočasné parkovanie, kde prichádza k zmenám v systéme parkovania v meste a v tejto situácii môže byť zložitá odhadnúť výšku príjmov. Situáciou súvisiacou s opatreniami prijatými na zabránenie šírenia ochorenia COVID 19 môže byť ovplyvnená aj výška výnosov z majetku mesta. Odporúčam preto dôsledne sledovať v priebehu roka 2022 plnenie rozpočtu príjmov najmä v zmienovaných položkách a následne podľa vývoja ich plnenia, ak bude potrebné, prijať potrebné opatrenia.

Rozpočet kapitálových príjmov

Mesto v návrhu rozpočtu rozpočtuje kapitálové príjmy vo výške 8 683 154 eur, z toho vlastné príjmy vo výške 100 000 eur. Vlastné kapitálové príjmy predpokladajú očakávaný príjem na základe uzatvorených kúpnych zmlúv - doplatky kúpnych cien za predaj majetku zrealizovaného v predchádzajúcich rokoch (napr. pozemok na Ulici Rybníková, orná pôda v k. ú. Zavar). Návrh rozpočtu kapitálových príjmov indikuje snahu mesta objem svojho majetku skôr zachovávať, čo hodnotím ako pozitívum.

V návrhu rozpočtu kapitálových príjmov sú rozpočtované kapitálové granty a transfery vo výške 8 583 154 eur, čo je 98,85 % podiel z celkových kapitálových príjmov. Ide najmä o očakávané príjmy:

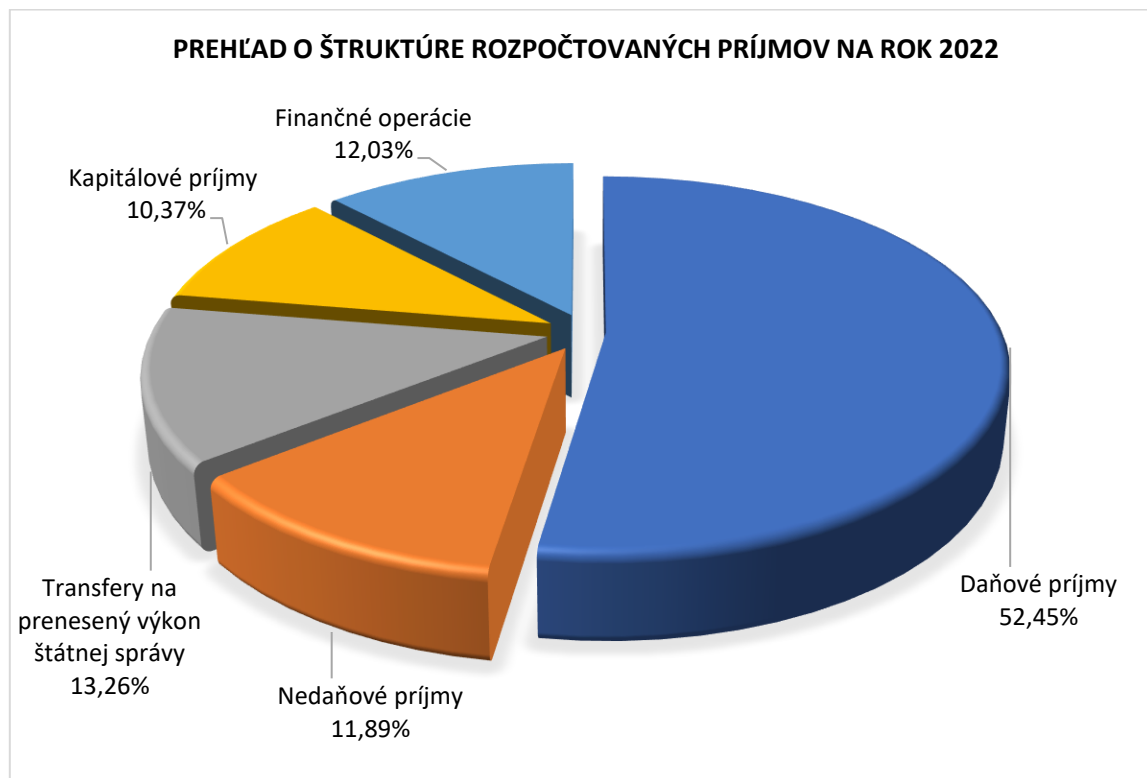
- z refundácie výdavkov deklarovanych v žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na rekonštrukcie areálu a budov MŠ Spojná v Trnave,
- z refundácie výdavkov deklarovanych v žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na realizáciu projektu revitalizácie sídliskového dvora – Agátka v Trnave,
- z refundácie výdavkov deklarovanych v žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na rekonštrukciu školského areálu ZŠ s MŠ Spartakovská v Trnave,
- z refundácie výdavkov deklarovanych v žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na realizáciu projektu obnovy Ružového parku v Trnave,
- z refundácie výdavkov deklarovanych v žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na realizáciu projektu umiestnenia lávky v priestore Horného rybníka v Kamennom mlyne v Trnave.

Prehľad rozpočtovaných kapitálových príjmov

Kapitálové príjmy	2019	2020	2021 schválený rozpočet	2021 očakávaná skutočnosť	2022 návrh rozpočtu	2023 prognóza	2024 prognóza
vlastné	1 234 875	526 523	100 000	127 500	100 000	300 000	100 000
cudzie	415 698	2 005 233	2 913 916	6 166 476	8 583 154	45 565	0
Spolu	1 650 573	2 531 756	3 013 916	6 293 976	8 683 154	345 565	100 000

Návrh rozpočtu kapitálových príjmov na rok 2022 je o 38 % vyšší v porovnaní s očakávanou skutočnosťou ku koncu roka 2021. Zároveň je však o 188 % vyšší ako schválený rozpočet na rok 2021.

V rámci návrhu rozpočtu kapitálových príjmov upozorňujem na skutočnosť, že nie všetky investičné projekty na rok 2022 sú v čase spracovania tohto stanoviska zmluvne zabezpečené, čo sa môže javiť ako riziko.

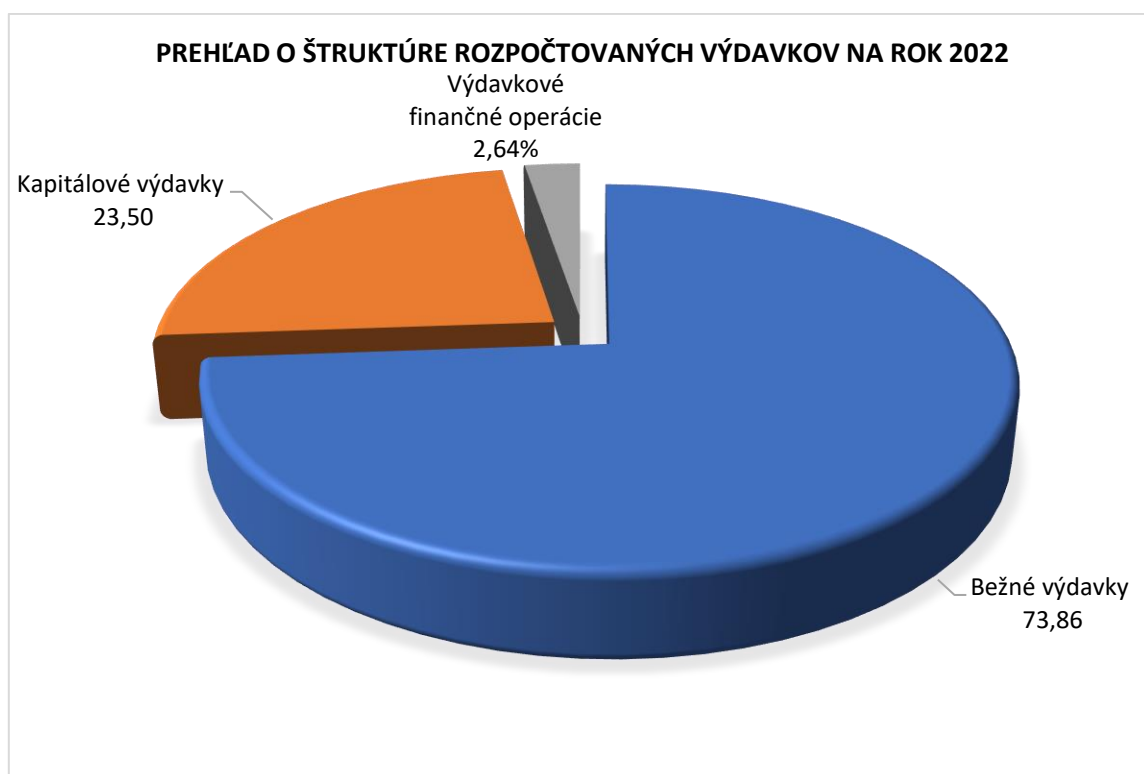


Rozpočet výdavkov 2022

Výdavky v navrhovanom rozpočte sú rozdelené do programovej štruktúry. Jednotlivé programy obsahujú zámery a k podprogramom sú navrhnuté ciele a merateľné ukazovatele. Pri navrhovanom vyrovnanom rozpočte na rok 2022 a predpokladaných celkových príjmoch vo výške 83 728 488 eur sa vytvára priestor na rozpočtovanie výdavkov vo výške 83 728 488 eur. Najvyššie čerpanie sa očakáva v bežných výdavkoch v celkovej výške 61 840 246 eur, potom v kapitálových výdavkoch vo výške 19 676 058 eur a výdavkových finančných operáciách vo výške 2 212 184 eur.

Prehľad rozpočtovaných výdavkov na roky 2022 až 2024

Výdavky	Rozpočet na rok 2022	Podiel %	Rozpočet na rok 2023	Podiel %	Rozpočet na rok 2024	Podiel %
Bežné výdavky	61 840 246	73,86	60 527 140	89,72	60 392 842	89,78
Kapitálové výdavky	19 676 058	23,50	4 728 005	7,00	4 662 000	6,93
Výdavkové finančné operácie	2 212 184	2,64	2 210 667	3,28	2 210 667	3,29
Výdavky spolu	83 728 488	100,00	67 465 812	100,00	67 265 509	100,00



Rozpočet bežných výdavkov

Bežné výdavky sú v návrhu rozpočtu na rok 2022 rozpočtované vo výške 61 840 246 eur. Tieto výdavky budú použité na plánované aktivity vyplývajúce zo samosprávnych funkcií mesta a na prenesený výkon štátnej správy.

Prehľad rozpočtovaných bežných výdavkov

	2019 skutočnosť	2020 skutočnosť	2021 schválený rozpočet	2021 očakávaná skutočnosť	2022 návrh rozpočtu	2023 prognóza	2024 prognóza
Bežné výdavky	52 357 867	55 697 294	61 104 433	65 502 528	61 840 246	60 527 140	60 392 842

Návrh rozpočtu počíta s bežnými výdavkami na rok 2022 nižšími o 5,59 % ako je očakávaná skutočnosť ku koncu roka 2021. Zároveň je približne rovnaký ako schválený rozpočet na rok 2021 (rozdiel 1,20 %), t. j. predkladaný návrh predpokladá výdavky zhruba v podobnej výške ako bol ich schválený rozpočet na rok 2021 bez následných úprav rozpočtu.

Porovnanie bežných výdavkov v návrhu rozpočtu na rok 2022 k očakávanej skutočnosti roka 2021 podľa jednotlivých programov rozpočtu

Program	Názov programu	2021 očakávaná skutočnosť	2022 návrh rozpočtu	Rozdiel	% rozdiel
1	Doprava	3 249 782	3 242 950	-6 832	-0,21
2	Životné prostredie	2 385 312	1 677 060	-708 252	-29,69
3	Odpadové hospodárstvo	5 145 405	5 109 340	-36 065	-0,70
4	Bytová výstavba	28 415	28 415	0	0,00
5	Verejné osvetlenie	945 000	1 030 000	85 000	8,99
6	Uličný mobiliár	229 650	217 000	-12 650	-5,51
7	Služby	1 719 245	1 430 050	-289 195	-16,82
8	Sociálna starostlivosť	6 432 722	6 342 598	-90 124	-1,40
9	Školstvo a vzdelávací systém	28 665 307	26 485 084	-2 180 223	-7,61
10	Mládež a šport	2 532 155	2 311 425	-220 730	-8,72
11	Kultúra	1 045 363	1 000 200	-45 163	-4,32
12	Vzťahy s verejnosťou	332 295	346 600	14 305	4,30
13	Bezpečnostný servis	444 613	146 980	-297 633	-66,94
14	Informačný a komunikačný systém	1 062 690	1 585 100	522 410	49,16
15	Správa majetku a právny servis	1 526 163	1 557 982	31 819	2,08
16	Ľudské zdroje	5 858 561	5 580 917	-277 644	-4,74
17	Správa úradu a prevádzka budov	459 373	356 000	-103 373	-22,50
18	Mestský grantový program	586 400	551 000	-35 400	-6,04
19	Mestská polícia	2 200 467	2 177 832	-22 635	-1,03
21	Administratíva	653 610	663 713	10 103	1,55
	Spolu bežné výdavky	65 502 528	61 840 246	-3 662 282	-5,59

Porovnaním bežných výdavkov v návrhu rozpočtu na rok 2022 k očakávanej skutočnosti roka 2021 je navrhovaný nárast bežných výdavkov v nasledovných programoch:

- v programe 5 na sanáciu a asanáciu skorodovaných stožiarov VO a prechod na LED technológiu,
- v programe 12 na Zdravé mesto Trnava, na akcie Trnavské dni – láska, pokoj, porozumenie, VINO TIRNAVIA,
- v programe 14 na správu informačných a komunikačných technológií (navrhujú sa výdavky na položky, ktoré v predchádzajúcom období rokov 2019, 2020 a 2021 neboli – podpora aplikácie datamesta, upgrade počítačovej siete v priestoroch mestského úradu, dobudovanie optickej siete križovatiek a podpora home office), na aktualizáciu technickej mapy a na spolufinancovanie projektov: Malé zlepšenia eGov služieb, Manažment údajov verejnej správy, Podpora zákona o kybernetickej bezpečnosti,
- v programe 15 na správu majetku.

Približne v rovnakej výške sú bežné výdavky v programoch 1,3,4,8,19 a 21. V ostatných programoch sú bežné výdavky v návrhu rozpočtu na rok 2022 nižšie oproti očakávanej skutočnosti roka 2021.

Výdavky na program 20 sú nulové, lebo správu nebytových priestorov v areáli priestorov TTIP – Trnava Industrial Park prevzala Správa majetku mesta Trnava, p. o. Preto rozpočet na túto správu za roky 2022 – 2024 predkladá Správa majetku mesta Trnava, p. o. ako samostatný materiál.

Výdavková časť bežného rozpočtu je nastavená na úroveň vlastných zdrojov, je však potrebné poukázať aj na riziká návrhu rozpočtu okrem tých, ktoré už boli vyššie spomenuté:

- z verejne dostupných zdrojov boli zaznamenané isté obavy, že výdavky na prenesený výkon štátnej správy nie sú pre samosprávy v návrhu štátneho rozpočtu navrhnuté v dostatočnej výške, ďalším rizikom v budúcom roku môže byť oblasť cien energií, tie sú pre mesto dôležité z hľadiska ich zabezpečenia pre svoje potreby a tiež v súvislosti s investíciami
- nedosiahnutie vyššieho prebytku bežného rozpočtu – prebytok bežného rozpočtu je navrhovaný omnoho vyšší ako je očakávaná skutočnosť roku 2021.

Rozpočet kapitálových výdavkov

Mesto v návrhu rozpočtu na rok 2022 rozpočtuje kapitálové výdavky vo výške 19 676 058 eur. Tieto výdavky budú použité na plánované investičné akcie mesta.

Na financovanie kapitálových výdavkov v rozpočte na rok 2022 je okrem vlastných zdrojov navrhnuté aj použitie rezervného fondu vo výške 3 302 719 eur nasledovne:

P.č.	Investičné akcie	Suma v eur
1	Rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov - realizácia	300 000
2	Preferenčné jazdné pásy MAD na Hospodárskej ulici - projektová dokumentácia	145 000
3	Parkovací dom na Ulici generála Goliána	350 000
4	Humanizácia vnútroblokov - projektová dokumentácia	174 000
5	Obytný súbor Ulica gen. Goliána - projektová dokumentácia	244 200
6	Ihrisko T. Tekela, J. Slotu - realizácia	150 000
7	Priestor pred OD Jednota na Paulínskej ulici - realizácia	150 000
8	Kravský pasienok - Trnava sever - projektová dokumentácia	76 519
9	Obytná zóna Medziháj	140 000
10	Polopodzemné kontajnery	300 000
11	Majetkovoprávne usporiadanie a odkupovanie majetku	1 273 000
	Spolu	3 302 719

Prehľad rozpočtovaných kapitálových výdavkov

	2019 skutočnosť	2020 skutočnosť	2021 schválený rozpočet	2021 očakávaná skutočnosť	2022 návrh rozpočtu	2023 prognóza	2024 prognóza
Kapitálové výdavky	9 029 812	8 281 457	11 837 250	26 406 723	19 676 058	4 728 005	4 662 000

Návrh rozpočtu kapitálových výdavkov na rok 2022 je o 25,49 % nižší ako očakávaná skutočnosť ku koncu roka 2021. Zároveň je však o 66,22 % vyšší ako schválený rozpočet na rok 2021.

Z vývoja kapitálových výdavkov v sledovanom období zobrazenom vo vyššie uvedenej tabuľke je zrejmé, že rok 2021 aj navrhovaný rozpočet na rok 2022 sú v oblasti investícií kľúčové. Očakávaná skutočnosť ku koncu roka 2021 rovnako tak aj návrh výšky kapitálových výdavkov pre rok 2022 sú v porovnaní s predchádzajúcim obdobím, a tiež aj s nasledujúcim

strednodobým výhľadom na roky 2023 a 2024, značne vyššie. Indikuje to snahu mesta zabezpečiť rozvoj investičných aktivít.

Výdavková časť kapitálového rozpočtu je v návrhu rozpočtu nastavená nad reálne zdroje v kapitálovom rozpočte, t. j. kapitálové príjmy. Preto návrh rozpočtu počíta s financovaním schodku kapitálového rozpočtu z prebytku bežného rozpočtu a z príjmových finančných operácií. Rizikom môže byť nenaplnenie kapitálových príjmov a nedosiahnutie prebytku bežného rozpočtu v navrhovanej výške. V návrhu rozpočtu sa na financovanie kapitálových výdavkov počíta s využitím prostriedkov rezervného fondu a bankového úveru. Počíta sa aj s využitím ďalších cudzích zdrojov – prostriedkami zo ŠR a z rozpočtu EÚ, ktoré budú účelovo určené na naplánované investičné rozvojové projekty.

Finančné operácie

Súčasťou návrhu rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov mesta a ktorými sa realizujú návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Cez príjmové finančné operácie mesto plánuje zapojiť prostriedky z rezervného fondu vo výške 5 314 703 eur, z toho na úhradu splátok istín vo výške 2 011 984 eur a na financovanie kapitálových výdavkov vo výške 3 302 719 eur. Z fondu opráv a údržby bytových budov vo výške 59 292 eur, taktiež zostatky prostriedkov z predchádzajúcich rokov vo výške 39 954 eur a zdroje z účelovej finančnej rezervy na rekultiváciu skládky vo výške 200 000 eur.

Výdavkové finančné operácie sú na rok 2022 rozpočtované vo výške 2 212 184 eur. Návrh rozpočtu v tejto časti zohľadňuje najmä splátky istín úverov poskytnutých mestu v predchádzajúcom období.

Prehľad finančných operácií

Finančné operácie	2019 skutočnosť	2020 skutočnosť	2021 schválený rozpočet	2021 očakávaná skutočnosť	2022 rozpočet	2023 prognóza	2024 prognóza
príjmové	9 482 394	12 160 698	8 247 803	22 035 905	10 068 663	2 069 959	2 069 959
výdavkové	2 375 069	2 861 844	2 617 149	2 557 163	2 212 184	2 210 667	2 210 667

Programový rozpočet

Zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zaviedol od roku 2009 pre jednotlivé subjekty samosprávy povinnosť pripravovať svoje rozpočty ako programové. To znamenalo, že rozpočty územnej samosprávy už mali obsahovať údaje o zámeroch a cieľoch samospráv, čím by sa zvýšila ich informačná hodnota. Zároveň sa tak implementoval systém plánovania výdavkov v strednodobom časovom horizonte a možnosť porovnávať plány so skutočnosťou, vyhodnocovať v rozpočtoch ciele – výkonnosť samosprávy a monitorovať ich dosahovanie.

Programové rozpočtovanie je teda systém plánovania, rozpočtovania a hodnotenia, ktorý kladie dôraz na vzťah medzi verejnými rozpočtovými zdrojmi a očakávanými výstupmi a výsledkami, ktoré sú financované z rozpočtu samosprávy.

Predložený návrh rozpočtu na roky 2022 – 2024 je zostavený ako programový, t. j. v rámci jednotlivých programov sú formulované zámery a ciele, sú vytvorené merateľné ukazovatele a výdavky sú alokované do programovej štruktúry.

Vývoj výdavkov programového rozpočtu mesta Trnava za roky 2019 – 2024 vyjadrený v eurách je nasledovný:

Číslo a názov programu	2019 skutočnosť	2020 skutočnosť	2021 schválený rozpočet	2021 očakávaná skutočnosť	2022 rozpočet	2023 prognóza	2024 prognóza
1 Doprava	4 617 667	5 409 621	6 622 014	11 462 454	10 282 913	3 365 955	3 316 950
2 Životné prostredie	1 913 541	2 508 214	3 252 140	6 796 294	8 520 721	3 631 088	4 562 400
3 Odpadové hospodárstvo	3 544 655	4 659 824	6 086 223	6 597 424	5 449 340	5 409 340	5 109 340
4 Bytová výstavba	28 172	28 276	28 276	28 415	28 415	28 415	28 415
5 Verejné osvetlenie	999 274	915 318	945 000	1 157 000	1 030 500	1 030 000	1 030 000
6 Uličný mobiliár	179 249	193 823	196 650	264 650	257 000	257 000	274 700
7 Služby	1 436 459	1 475 777	1 604 816	2 325 752	1 556 170	1 333 530	1 333 530
8 Sociálna starostlivosť	4 760 135	5 299 694	6 188 800	6 893 647	6 378 598	6 545 849	6 555 249
9 Školstvo a vzdelávací systém	26 125 522	27 602 688	30 318 836	34 341 821	29 685 698	26 284 614	26 284 614
10 Mládež a šport	3 560 793	2 594 850	3 556 595	5 273 673	2 824 425	2 813 053	2 632 667
11 Kultúra	1 159 885	924 030	1 114 390	1 372 225	1 159 900	1 168 805	1 146 805
12 Vzťahy s verejnosťou	378 175	227 393	213 060	347 295	346 600	322 000	322 200
13 Bezpečnostný servis	32 991	288 930	167 800	444 613	146 980	86 980	86 980
14 Informačný a kom. systém	804 061	876 157	904 500	1 062 690	1 585 100	1 026 100	1 013 100
15 Správa majetku a práv. servis	3 190 455	2 515 473	2 697 927	3 146 163	2 884 482	2 463 999	2 189 186
16 Ľudské zdroje	4 726 101	4 848 418	5 384 239	5 858 561	5 580 917	5 487 449	5 499 722
17 Správa úradu a prevádzka budov	362 934	468 677	499 710	943 701	406 000	698 000	338 000
18 Mestský grantový program	9 000	0	551 000	586 400	551 000	551 000	551 000
19 Mestská polícia	1 905 851	1 997 406	2 002 309	2 342 967	2 177 832	2 161 265	2 136 489
20 Priemyselný park	973 299	458 522	0	0	0	0	0
21 Administratíva	679 460	685 660	607 398	663 506	663 713	590 703	643 495
Spolu programy	61 387 679	63 978 751	72 941 683	91 909 251	81 516 304	65 255 145	65 054 842

Úverová a splátková záťažnosť mesta Trnava

Pri používaní návratných zdrojov financovania mesto postupuje podľa § 17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Mesto môže vstupovať len do takých záväzkov vyplývajúcich z návratných zdrojov financovania, ktorých úhrada dlhodobo nenaruší vyrovnanosť rozpočtu v nasledujúcich rokoch. Návratné zdroje financovania môžu byť použité len na úhradu kapitálových výdavkov.

V súlade s § 17 ods. 15 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy hlavný kontrolór sleduje počas rozpočtového roka stav a vývoj dlhu mesta.

Mesto môže v súlade s § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak:

- celková suma dlhu mesta neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku mestu z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

Do celkovej sumy dlhu mesta nie sú započítané úvery poskytnuté zo Štátneho fondu rozvoja bývania na obstaranie mestských nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za mestské nájomné byty.

Pri vypracovaní tohto stanoviska bola použitá očakávaná skutočnosť bežných príjmov roka 2021 a návrh rozpočtu na rok 2022. Skutočné bežné príjmy roka 2021 budú známe až po schválení záverečného účtu za rok 2021 v mestskom zastupiteľstve.

Pre výpočet úverovej a splátkovej zaťažnosti mesta Trnava pre rok 2022 boli použité údaje:

- bežné príjmy roka 2021 – očakávaná skutočnosť	66 136 533 eur
- vlastné bežné príjmy roka 2021 – očakávaná skutočnosť	49 646 669 eur
- celková suma dlhu mesta k 31.12.2022 (bez úverov ŠFRB) – návrh rozpočtu	13 106 274 eur
- záväzky z investičných dodávateľských úverov	0 eur
- ručiteľské záväzky mesta	0 eur
- suma splátok návratných zdrojov financovania v roku 2022 (vrátane úhrady výnosov) - návrh rozpočtu	2 147 350 eur

1. Úverová zaťažnosť mesta Trnava v roku 2022 podľa návrhu rozpočtu:
 $13\,106\,274 : 66\,136\,533 * 100 = 19,82\%$

Celková suma dlhu mesta v roku 2022 v zmysle návrhu rozpočtu na rok 2022 neprekročí 60% očakávaných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Úverová rezerva v absolútnom vyjadrení pre rok 2022:

o 60% z očakávaných bežných príjmov roka 2021	39 681 920 eur
o celková suma dlhu mesta k 31.12.2022 podľa návrhu rozpočtu	13 106 274 eur
o úverová rezerva v absolútnom vyjadrení pre rok 2022	26 575 646 eur

2. Splátková zaťažnosť mesta Trnava v roku 2022 podľa návrhu rozpočtu:
 $2\,147\,350 : 49\,646\,669 * 100 = 4,33\%$

Suma splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov v zmysle návrhu rozpočtu na rok 2022 neprekročí 25% očakávaných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku mestu z cudzích zdrojov.

Splátková rezerva v absolútnom vyjadrení pre rok 2022:

o 25% z očakávaných vlastných bežných príjmov roka 2021	12 411 667 eur
o suma splátok návratných zdrojov financovania v roku 2022 (vrátane úhrady výnosov) podľa návrhu rozpočtu	2 147 350 eur
o splátková rezerva v absolútnom vyjadrení pre rok 2022	10 264 317 eur.

Z porovnania úverovej a splátkovej zaťažnosti mesta Trnava v roku 2022 v zmysle predloženého návrhu rozpočtu a očakávanej úverovej a splátkovej zaťažnosti v roku 2021 vyplýva:

úverová zaťažnosť 2022	19,82%
úverová zaťažnosť 2021	18,00%
nárast úverovej zaťažnosti	+1,82%
splátková zaťažnosť 2022	4,33%
splátková zaťažnosť 2021	5,08%
pokles splátkovej zaťažnosti	-0,75%.

Úverové a splátkové zaťaženie mesta Trnava v roku 2022 v zmysle návrhu rozpočtu mesta Trnava na roky 2022 – 2024 je v limitoch určených podľa § 17 ods. 6 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Záver

Predkladané stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu je zamerané najmä na posúdenie súladu návrhu rozpočtu so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a na identifikáciu prípadných rizík a rezerv plnenia rozpočtovaných príjmov a výdavkov.

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako viacročný rozpočet na roky 2022 – 2024 a tiež ako programový dokument, ktorý spĺňa základné princípy programového rozpočtovania. Bežný rozpočet je prebytkový a kapitálový rozpočet je schodkový. Schodok kapitálového rozpočtu je vyrovnaný z prebytku bežného rozpočtu a z príjmových finančných operácií.

Návrh rozpočtu bol zverejnený zákonným spôsobom - na úradnej tabuli mesta a na webovom sídle mesta (www.trnava.sk) v zákonom stanovenej lehote v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

Pozitíva návrhu rozpočtu rovnako aj jeho riziká sú uvedené v texte. Odporúčam dôrazne dodržiavať rozpočtovú rovnováhu nielen na úrovni mesta, ale aj ostatných subjektov zapojených do rozpočtového procesu a pri hrozbe neplnenia príjmov v plánovanej výške vykonať konsolidáciu výdavkov.

Z preverenia zadĺženosti mesta je zrejmé, že v prípade nevyhnutnej potreby nie je vylúčená možnosť čerpania ďalších návratných zdrojov financovania.

Predkladaný návrh rozpočtu pokladám za reálny a udržateľný.

Na základe skutočností uvedených v stanovisku odporúčam Mestskému zastupiteľstvu mesta Trnava

- schváliť predložený návrh rozpočtu mesta Trnava na rok 2022 vrátane programov
a
- zobrať na vedomie návrh viacročného rozpočtu mesta Trnava na roky 2023 – 2024 vrátane programov

Ing. Monika Černayová v.r.
hlavná kontrolórka mesta Trnava

V Trnave 25. októbra 2021